

Bijdrage begrotingsdebat

Voorzitter,

Waar begin je te lezen als je een begroting krijgt aangereikt van 162 pagina's? Ik wist het even niet zo snel en mijn eerste reflex is dan vaak om naar mijn telefoon te grijpen en mij te laten afleiden door nieuws en social media. Niet slim, maar misschien wel herkenbaar.

Zoals u weet gelooft onze fractie niet in toeval maar in leiding en zie daar: juist op dat moment kwam ik op Twitter terecht in een interessante discussie tussen de huidig wethouder financiën in Leiderdorp en een voormalige wethouder financiën in Leiderdorp. In slechts één tweet en één tabel wist de voormalig wethouder de financiële essentie van de Leiderdorpse begroting uit leggen en die luidde als volgt: "Leiderdorp heeft grosso modo geld over, dat gaat naar reserves en die reserves blijven dus op peil".

U begrijpt het, voorzitter, het kon geen toeval zijn dat ik juist op dat moment, zoekend naar afleiding, werd geconfronteerd met deze boodschap die ik eerlijk gezegd na het nader doorspitten van de begroting inhoudelijk wel een beetje mager vond.

Overigens ging het Twittersgesprek nog verder over de korte, lange termijn, risico's en uiteindelijk werd het gesprek door wethouder Binnendijk afgesloten met de uitnodiging om binnenkort een kop koffie te drinken. En dat laat nog maar eens zien dat Twitter niet alleen bagger is maar ook informatief kan zijn. En uiteraard ben ik ook wel nieuwsgierig naar hetgeen besproken is tijdens het drinken van dat kopje koffie.

Voorzitter, spreken over de begroting van komend jaar kan niet zonder stil te staan bij het feit dat dit jaar een oorlog is losgebarsten op slechts zo'n 1500 km van Leiderdorp. Wie had dit vorig jaar bij de begrotingsbehandeling kunnen bedenken? Je voelt je daarin machteloos, maar ik ben het college en de ambtenaren dankbaar hoe zij zijn omgaan met de Oekraïense vluchtelingen en ook dank aan organisaties en verenigingen in Leiderdorp die verschillende initiatieven ontplooiën. In het Leiderdorps Weekblad lees je bijna wekelijks over een initiatief om de vluchtelingen thuis te laten voelen in Leiderdorp. Ik neem aan dat dit ook de achtergrond was van de verkiezingslogan van de VVD. Bovenop de vraag voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen kwam in september de vraag voor een crisisnoodopvang in Leiderdorp en die is inmiddels gerealiseerd. Wij hebben het al vaker gezegd, maar als ChristenUnie-SGP zijn wij echt trots op Leiderdorp wat betreft de inspanningen voor vluchtelingen. We doen wat we kunnen en het draagvlak onder de Leiderdorpers is groot. Mooi om te zien dat dit recent ook door de Volkskrant is opgepakt, want zo wil je als Leiderdorp graag in het nieuws komen.

Voorzitter, ik gaf al aan dat ik de Twitteressentie een beetje mager vond. Als raadslid interesseren de reserves mij wel, maar als burger van Leiderdorp gaat het in essentie natuurlijk om de woonlasten. En wat betreft de woonlasten bevat deze begroting wat onze fractie betreft goed nieuws. Het voorstel om de stijging van woonlasten te compenseren door middel van een heffingskorting kan op onze steun rekenen. Op deze manier worden alle Leiderdorpers, de huurders en de kopers, gesteund in een tijd van hoge inflatie en stijgende energiekosten. Zo hoort het!

En toch voorzitter, deze steun is mooi en hard nodig maar is het ook genoeg? Uiteraard is daar moeilijk een exact antwoord op te geven, maar wat we wel lezen in de kranten, en ook in de lokale kranten, is dat er steeds meer mensen met middeninkomens aankloppen bij de Voedselbank en de schuldhulpverleners steeds meer aanvragen krijgen. Oftewel de armoede verbreedt zich en dit gaat Leiderdorp niet voorbij. En dan moet de winter zelfs nog beginnen! Gelukkig gaat het college na raadvragen van onze fractie aan de slag met het nog beter bereiken van de doelgroepen die in aanmerking komen voor de energietoeslag, omdat in onze ogen iedereen die recht heeft op de energietoeslag deze toeslag ook echt nodig heeft.

Maar voorzitter, dit alleen zal niet voldoende zijn! Veel gemeenten zijn na de zomer aan de slag gegaan met speciale actieprogramma's: maatregelenpakketten om te voorkomen dat de inwoners door het ijs zakken of in de kou blijven staan. En gelukkig blijven ze in Den Haag ook niet op hun handen zitten.

Maar juist op dit punt blijft het ijsig stil in Leiderdorp. De wintertijd is reeds ingegaan en een maatregelenpakket voor Leiderdorp heb ik nog niet gezien. Wij zien aankondigingen van mooie avonden over tips voor energiebesparing, maar als je maar net rond kan komen heb je op korte termijn niks aan deze tips. Dan ben je zoek naar tips om te voorkomen dat deze winter je energietoevoer wordt afgesloten. Wat onze fractie betreft is dat echt topprioriteit op dit moment en roepen wij middels een motie, samen met LPL, het college op om voor 1 januari met een voorstel te komen voor een maatregelenpakket voor energie- en inflatiearmoede. Als suggesties geven wij het college mee om energietoeslag beschikbaar te stellen voor inkomens tot 130% van sociaal minimum en het instellen van een noodfonds.

Voorzitter, het is fijn dat de woonlasten in Leiderdorp niet stijgen in 2023, maar vind maar eens een betaalbare woning in Leiderdorp. Binnen onze fractie hebben wij het aan de lijve ondervonden. Twee van onze gewaardeerde burgerradsleden hadden met alle liefde woonlasten betaald in Leiderdorp, maar een betaalbare koop- of huurwoning was niet te vinden en daarom zijn zij uitgeweken naar Leiden en Koudekerk aan de Rijn. Een gemis voor onze fractie en de gemeenteraad, maar ook voor Leiderdorp. Juist in een vergrijzende gemeente zijn jonge mensen hard nodig voor het verenigingsleven en het op peil houden van het vrijwilligerslegioen.

Kortom voorzitter, Leiderdorp heeft zo snel mogelijk betaalbare woningen nodig! Om deze reden heeft onze fractie ook vragen gesteld tijdens de begrotingsmarkt over de voortgang van de plannen op de LOI-locatie en het KPN-gebouw. Enigszins verbaasd waren wij dat we te horen kregen dat deze plannen vastzitten op de parkeernota en de hoogbouwvisie. En waarom waren wij verbaasd? De hoogbouwvisie is al ruim een jaar gereed en had door dit college makkelijk nog voor de zomer gepresenteerd kunnen worden. Graag horen we van de wethouder hoe wij deze verloren tijd moeten beoordelen.

Wat betreft betaalbare woningen is onze fractie niet amused over het gemak waarmee projectontwikkelaars hieronder uit kunnen komen. Het project Van der Valk Boumanweg 62 was een prachtige mogelijkheid, maar helaas zijn daar ons twee sociale koopwoningen voor senioren door de neus geboord in het vorige college. Gelukkig gaf de huidige wethouder wonen aan dat dit nooit gaat gebeuren onder zijn bewind. Daar zullen wij hem aan houden en daarom willen wij door middel van een motie, mede ondertekent door D66, CDA en PvdA-GroenLinks, hiervoor een extra aanzet geven. De afkoop van sociale woningen is sinds 2011 nooit geïndexeerd in Leiderdorp en graag zien we dat op korte termijn gebeuren waarbij de gemeente Voorschoten wat ons betreft een goed voorbeeld kan zijn. Daarnaast zien wij graag in 2024 een herijking en evaluatie van de afkoopregeling tegemoet.

Voorzitter, wat meer snelheid zien wij ook graag in het plannen maken voor het breder invoeren van 30 km/uur. Invoering hiervan draagt immers bij aan meer ruimte voor het langzame verkeer en meer verkeersveiligheid. Daarom was onze fractie ook blij dit terug te vinden in het coalitieakkoord, maar helaas zagen wij het niet terugkomen in de programmabegroting en dat maakt ons een beetje ongeduldig. Wij willen graag het college middels de motie "Sneller naar 30 km/uur in Leiderdorp" aansporen tot snelheid op dit dossier en ik hoop toch wel minstens de coalitiepartijen in deze demarrage te kunnen meenemen.

Voorzitter, deze begroting bevat veel incidenteel geld dat deels gereserveerd wordt of wordt gebruikt voor het verlagen van structurele lasten. Maar voorzitter, het hebben van incidenteel geld kan een college ook verleiden tot het begroten van geld zonder dat daar plannen of beleid aan ten grondslag ligt. Volgens onze fractie moeten we de juiste volgorde hanteren: eerst plannen en beleid en dan geld. Op deze manier kunnen wij als gemeenteraadsleden onze controlerende taak het beste uitvoeren. Voorzitter, het gaat onze fractie niet om de onderwerpen, maar om het principe en daarom hebben wij samen met VVD en D66 een amendement ingediend om voor de versnelling van biodiversiteit en illegale bewoning de voortgang erin te houden, maar de uitgaven voor uitvoering later te begroten wanneer de plannen en beleid gereed zijn.

Voorzitter, we leven in onrustige tijden waarin bijna alles een crisis is. In mijn jeugd betekende crisis dat je ergens van baalde. Een 'crisisgast' was gewoon een vervelend persoon en dat was dan meestal je ouder of je leraar. Maar op dit moment is crisis een staat van zijn. We leven in een voortdurende crisissituatie als we de kranten en/of TV moeten geloven. Dit maakt mij onrustig, maar ook in de samenleving zien we uitwassen van onrust zoals afgelopen zomer en recent de bijzondere vastplakacties.

Voorzitter, een oude kerkvader, te weten Augustinus, schreef eens: "Onrustig blijft ons hart totdat het rust vindt in U". Deze spreuk biedt mij houvast in onzekere en onrustige tijden. Ik moet het niet bij mijzelf zoeken, maar buiten mijzelf zoeken. Bij Hem en daar vind ik rust. Dat wens ik dit college en de ambtenaren toe bij de uitvoering van hun werk en uiteraard ook aan alle collega's hier in de zaal.